

ADHAMJON MAMADJONOV

**TURKIYANING
MARKAZIY OSIYODAGI
TASHQI SIYOSATIDA
YUMSHOQ KUCH**

Monografiya

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYA VAZIRLIGI
TOSHKENT DAVLAT SHARQSHUNOSLIK UNIVERSITETI

Mamadjonov Adhamjon Baxtiyorjon o‘g‘li

TURKIYANING MARKAZIY OSIYODAGI TASHQI
SIYOSATIDA YUMSHOQ KUCH

Monografiya

TOSHKENT-2025

UO‘K: 327(560+543)

KBK: 66.4(5Turk)(54)

M 23

Mamadjonov A. B. Turkiyaning Markaziy Osiyodagi tashqi siyosatida “yumshoq kuch” omili [Monografiya] / Mas’ul muharrir: Sayfullayev D. B. – Toshkent: 2025. – B.171.

Mazkur monografiyada Turkiya Respublikasining tashqi siyosati, unda yumshoq kuchdan foydalanish amaliyoti hamda mamlakatning Markaziy Osiyo davlatlari bilan munosabatlarida yumshoq kuch omili tahlil qilingan. Shuningdek, Markaziy Osiyo davlatlarida yumshoq kuchdan foydalanish amaliyoti faktik va aniq raqamlar asosida ochib berilgan.

Mazkur monografiyadan bakalavr bosqichi talabalari, magistrlar, o‘qituvchi va ilmiy izlanuvchilar, qolaversa, boshqa ushbu sohaga qiziquvchilar foydalanishi mumkin.

Mas’ul muharrir:

Sayfullayev D. B.

tarix fanlari doktori, professor

Taqrizchilar:

M. M. Muhammadsidiqov O‘zbekiston Musulmonlar idorasi raisining yoshlar ishlari bo‘yicha o‘rinbosari, siyosiy fanlar doktori (DSc), professor.

R. R. G‘oziyev Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti dotsenti, siyosiy fanlar bo‘yicha falsafa doktori (PhD)

Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti Ilmiy Kengashining 2025-yil 30-sentabrdagi 2-sonli bayonnomasiga asosan nashr etishga tavsiya etilgan.

ISBN: 978-9910-8282-5-6

© Mamadjonov A. B., 2025

© “TDSHU” nashriyoti, 2025

MUNDARIJA

KIRISH	4
I BOB ZAMONAVIY XALQARO MUNOSABATLARDA YUMSHOQ KUCH KONSEPSIYASINI TADQIQ ETISHNING NAZARIY ASOSLARI	
1.1. Yumshoq kuch konsepsiyasiga oid nazariy yondashuvlar	6
1.2. Zamonaviy xalqaro munosabatlarda “yumshoq kuch” omili, qo‘llanilish mexanizmi hamda vositalari	22
I bob bo‘yicha xulosalar	39
II BOB TURKIYA TASHQI SIYOSATIDA YUMSHOQ KUCH OMILI VA UNI AMALGA OSHIRUVCHI MANBALARI	
2.1. Turkiya tashqi siyosatining konseptual huquqiy asoslari va ustuvor yo‘nalishlari	42
2.2. Turkiyaning “yumshoq kuch” manbalari va uning o‘ziga xos xususiyatlari	55
2.3. Turkiyaning yumshoq kuch siyosatini amalga oshiruvchi institutsional mexanizmlar	71
II bob bo‘yicha xulosalar	87
III BOB TURKIYANING MARKAZIY OSIYODAGI TASHQI SIYOSATIDA “YUMSHOQ KUCH”NING O‘RNI VA ISTIQBOLLARI	
3.1. Turkiyaning Markaziy Osiyo davlatlari bilan munosabatlarida “yumshoq kuch” ning o‘rni.....	90
3.2. Turkiyaning Markaziy Osiyodagi yumshoq kuchida “Turkiy dunyo” strategiyasi: imkoniyatlar va muammolar.....	106
3.3. O‘zbekiston tashqi siyosatida “yumshoq kuch”dan foydalanishning Turkiya tajribasi hamda istiqbollari.....	126
III bob bo‘yicha xulosalar.....	142
XULOSA.....	141
FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI.....	144
ILOVALAR.....	166